

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

จิตไม่อยู่เป็นสุข

สรุปทองคำ ดอลลาร์และกฐินวันที่ ๒๕ เมื่อวานนี้ ทองคำได้ ๑ บาท ๒๕ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๑๙ ดอลลาร์ กฐินทองคำได้ ๑๔ กอง กฐินเงินสดได้ ๒๔ กอง รวมเป็น ๓๘ กอง ทองคำที่มอบเข้าคลังหลวงแล้ว ๕,๐๕๙ กิโลกรัม รวมทองคำทั้งหมดทั้งที่เข้าแล้วและยังไม่ว่าง เป็นทองคำ ๕,๒๗๙ กิโลกรัม กฐินทองคำ ๘๔,๐๐๐ กองนั้น กฐินทองคำได้ ๙๐๒ กอง เท่ากับน้ำหนัก ๓ กิโลกรัม ๒๔ บาท ๒ สลึง เงินสดและเช็คได้ ๓,๘๔๗ กอง เท่ากับเงินสด ๖,๑๕๕,๒๐๐ บาท รวมกฐินทองคำทั้งหมดเวลานี้ที่ได้แล้ว ๔,๗๔๙ กอง ยังขาดอยู่อีก ๗๙,๒๕๑ กองในจำนวน ๘๔,๐๐๐ กองนะ จวนเข้าเรื่อยก็ตัดเข้าเรื่อย ๆ จวนเท่าไรก็ยิ่งตัดเร่งเข้าไปเรื่อย ๆ แหละ เอาจนมันทางกุดหมด แข็งขาดตีนมือไม่ให้มีเลย เหลือแต่ทองคำ ๘๔,๐๐๐ กอง ขาดขาดหมดแล้วเหลือเป็น ๘๔,๐๐๐ กองล้วน ๆ เลย เวลานี้มีแต่แข่งแต่ขายชั่วเขี้ยว ๆ ทุกแห่งทุกหน

นับจากวันนี้ไปถึงวันกฐินมันก็วัน วันที่ ๒๖ วันนั้นมันก็เดือนหนึ่งพอดีนะ เวลานี้ทางกฐินมันยังเยอะนะ ตั้ง ๗๙,๒๕๑ ทางจะไหวไหมล่ะ เอ้า ฟาดมันลงไปเลยนะ ฟาดมันขาดสะบั้นไปเลย

ทางบ้านแพงเราสั่งไว้แล้วว่าวันที่ ๑๖-๑๗ พฤศจิกายน วันที่ ๑๖ ตอนบ่าย ๆ ก็ถึงโน้น ค้างคืนหนึ่ง วันที่ ๑๗ ก็ทอดกฐินที่บ้านแพง ทางวัดถ้ำยาภิรมย์มารับไทยทานขึ้นไปโน้นเลย เรียกว่าเราทอดให้ทั้งสองวัด ไปที่ไรถาม แห่งผาก ๆ ถามกฐินมีคนมาจองไหม ว่าไม่มี ๆ เมื่อ ๔-๕ วันมานี้เราไป ถามดู ว่าไม่มี เราสงสาร วัดนี้เป็นวัดหลวงปู่มั่นเคยพักนะ ท่านมาพักภาวนาที่นั่น กลางดงตรงนั้นแหละ ตอนนั้นมันอยู่กลางดง ห่างจากตลาดมาเป็นกิโล เวลานี้บ้านกับวัดติดกันเลย เป็นกลางบ้าน นี่ละหลวงปู่มั่นอยู่ที่นั่น ถ้าหลวงปู่มั่นอยู่ที่ไหนเรามากจะติดพัน ๆ นะ อันนี้ก็ท่านอยู่ที่นี้ เราก็ทอดกฐินดูเหมือนผ่านมาสองครั้งแล้ว อันนี้จะเป็นครั้งที่สาม ทอดก็ทอดสองวัดไปพร้อมกันเลย วัดอยู่บนเขาเรียกถ้ำยา นั่นวัดหนึ่ง กับวัดบ้านแพง

วัดบ้านแพงเป็นวัดที่พ่อแม่ครูจารย์มั่นเคยไปพักภาวนา ตั้งแต่เราอาจจะยังไม่เกิดก็ได้ พอท่านจากนั้นแล้วก็เลยเป็นวัดขึ้นมา เป็นวัดป่า เดียวนี้ศิษย์หลานเข้ามาเป็นวัดบ้าน แล้วเลื่อนยศขึ้นอีกเป็นวัดป่าไปเลย โห ยศสูงนะวัดบ้านแพง เป็นวัดป่าแล้วมันสูงขึ้นเรื่อย ๆ บ้านห่างกันเป็นกิโลกับตลาด เดียวนี้เลยกลายเป็นอยู่กลางบ้านแล้วนะ ถ้าไม่มีทุ่งนารอบอยู่นั้น โอ๊ย บ้านรอบหมดเลย ตั้งแต่หน้าวัดติดกันจนกระทั่งถึง

กลางตลาดแล้ว เราก็จะไปทอดให้เสีย ไปก็ไปชู้ไว้ ผมไม่มีเงินให้นะ จะได้สักสองสามบาทสามสตางค์ก็ไม่ว่าแหละ เรียบอกว่าอย่างนี้ ผมไม่มีเงินให้แต่หน้าใจผมมี จะได้สักก็บาทก็สตางค์ไม่ว่าแหละคราวนี้ ท่านก็ไม่เห็นว่าจะอะไร เราหากเป็นบ้าไปชู้ท่าน ท่านก็เฉย

พฤศจิกายน นี้จะไม่ค่อยว่าง ตุลา จวนสิ้นเดือนวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ก็ทอดของเราจากนั้นแล้วก็ต่อ วัดเราเป็นวัดพื้นฐาน พอทอดนี้เสร็จตอนบ่ายอาจจะทอดประปรายในที่ต่าง ๆ ไม่มากนัก พอวันที่ ๒๗ นี้เต็มเหนี่ยวเลย ทอดทั้งวันเลย ซอกแซกซิกแซก ที่ไหนเข้าไปทอดหมด แล้วตอนเย็นก็กลับกรุงเทพบรรดาพี่น้องทางกรุงเทพ วันที่ ๒๗ จะทอดกันทั้งวันเลย วัดป่าวัดอะไรอยู่ในภูในเขาตามไปหมด ทอดเสร็จจากนั้นก็กลับวันที่ ๒๖ นี้จะไปตอนช่วงบ่ายทำ พอได้ทอดที่ไหนบ้างก็ทอด วันนั้นนะ แต่วันที่ ๒๗ ทุ่มใหญ่กันเลย

เวลาหลวงตาไม่อยู่ก็ให้ต่างคนต่างทำความเข้าใจ ภาวนาสำคัญมากที่เดียวนะ ศาสนาพุทธของเราที่ไม่แสดงผลขึ้นมาให้ชาวพุทธเราได้รับบ้าง เนื่องจากชาวพุทธเราเองไม่ค่อยสนใจจิตตภาวนา เรื่องราวที่จะเป็นพิษเป็นภัยมันถึงออกได้ง่าย ๆ ถ้ามีการภาวนาไม่ค่อยออกง่าย ๆ นึกนะ อย่างน้อยพอระลึกความไม่ดีทั้งหลาย สติจะออกมา นี้คนเคยภาวนาเคยรักษาคใจ พอจิตจะเคลื่อนย้ายไปไหนสติจะรู้ รู้ก็หักกันเลยถ้าไม่ดีหักมากหักน้อยตามแต่เหตุการณ์ เป็นอย่างนั้นนะการภาวนา ไม่ได้ภาวนาเลยนี้จิตมันอยู่นอก ๆ อยู่นอก ๆ ก็เกี่ยวข้องกับเรื่องกิเลสตัณหา ที่จะสร้างไฟสร้างไฟให้เรานั้นแหละ แล้วมันจุดไป ๆ ไม่รู้จะ เพราะฉะนั้นจึงควรให้มีการภาวนาทำความเข้าใจ

สิ่งในโลกนี้พูดกันเลยว่าไม่มีอะไรเลิศจึงกว่าใจ และเลวยิ่งกว่าใจ ใจนี้รับได้ทั้งความเลว เลวร้ายสุดยอด ดีเยี่ยมสุดยอดอีกเหมือนกันใจนี้ นอกนั้นไม่มี เพราะใจเป็นนักรู้ เป็นผู้สัมผัสสัมพันธ์ทุกสิ่ง สัมผัสสัมพันธ์อะไรถ้าไปในทางผิด ก็เป็นไฟเป็นไฟเผาไหม้ตัวเองไป แล้วสาตกระจัดกระจายไปข้างนอกเผากันไปเรื่อย ๆ เรื่องของกิเลสไปที่ไหนเท่ากับก่อไฟไปพร้อม ถ้าไม่มีภาวนาเลยนี้จะไม่รู้ ยังเพลินไปกับความชั่วช้าลามกตลอดเวลา เห็นไหมมันกล่อมเอาขนาดนั้น ต่างกันนะกับผู้ที่มีการภาวนาอบรมจิตใจ เพียงขั้นต้น ๆ เท่านั้นที่พอรู้สึกตัว คนมีการภาวนาพอเคลื่อนไหวผิดปรกตินี้ ใจเคยรักษาความละเอียด ใจจะกระเทือน ใจจะหักตัวเองห้ามตัวเอง รู้สึกตัวทันทีแหละ นั่นเป็นอย่างนั้น

ยิ่งใจมีความแนบแน่นเข้าไปเท่าไร ยิ่งรวดเร็ว รู้ ความชั่วเข้ามาไม่ได้เลย เป็นอย่างนั้นนะการภาวนา ละเอียดเข้าไป ๆ รู้ทันทีถ้าเป็นสิ่งที่ชั่ว เรียกว่าเหมือนว่าละอายตัวเองทันทีเลยนะ ไม่มีที่ลับที่แจ้ง ความผิดเกิดขึ้นจากใจ ตัวเป็นผู้รู้ผู้เห็น แล้วตัวที่ควรจะละอาย ๆ ตัวเองทันที เป็นอย่างนั้นนะ ไม่อยู่ที่อื่น อยู่ที่นี้ เพราะสติอยู่ที่นี้ ดูตัวนี้

เป็นตัวก่อเหตุ ทั้งฝ่ายดีฝ่ายชั่วจะก่อที่นี้ ๆ เมื่อจิตมีสติเป็นเครื่องรักษาอยู่แล้วจะเริ่มรู้ เรื่องรู้อาไปเรื่อย ๆ ยิ่งจิตมีความละเอียดเท่าไร ๆ จิตยิ่งมีความสะอาดเข้าไปโดยลำดับแล้วผ่องใส อะไรติดติดรู้ เหมือนอย่างผ้าขาว มลทินเข้ามาติดติดหนึ่งรู้ ถ้ามันต่าง ๆ ดาว ๆ ก็รู้ได้ยากหน่อย ถ้าขาว ๆ มันรู้ ยิ่งจิตสะอาดเข้าไปเท่าไรยิ่งรู้เร็ว ๆ ปิดเร็ว

มีแต่การรักษา มีแต่การปิดป้องอยู่ตลอดเวลา ก็เป็นการบำรุงส่งเสริมจิตใจให้มีกำลังทางที่ดีมากขึ้น ๆ เป็นอย่างนั้นนะ เวลาปิดออกหมดเสียจริง ๆ แล้วมันขาดสะบั้นไปเลย ดังที่พูดนี้ ขาดสะบั้นไปเลย ถ้าเป็นฝั่งก็เป็นคนละฝั่งแล้ว เป็นอฐานะ เป็นไปอย่างไรไม่ได้แล้วว่างั้นเลย นั่นเรียกว่าสมมุติกับวิมุตติพราจากกันแล้ว ไม่มีอะไรสืบทอดกันแหละ เพราะวงสมมุติทั้งหมดเขาก็เป็นฝั่งหนึ่งเสีย วิมุตติก็เป็นฝั่งหนึ่งเสีย เข้ากันไม่ได้เลย

นี่ละจิตที่ฝึกอบรมให้ถึงที่แล้วก็ถึงขั้นวิมุตติ อันนั้นเป็นขั้นตายตัว จะทำอะไรให้เป็นอย่างไรอีกไม่ได้แล้ว จะทำความชั่วช้าลามกอย่างไร ๆ เรียกว่าเป็นไปไม่ได้แล้ว ๆ ตียิ่งกว่านั้นก็ได้แล้ว เรียกว่าธรรมชาติตายตัว นั่นละจิตที่ได้ชำระแล้ว ที่นี้คำว่าเลิศ จะมาเลิศอยู่ตรงนั้นหมดนะ ตัวเลิศนี้ครอบโลกธาตุไปหมดเลย ๆ ที่นี้ถ้าว่าแล้ว ความทุกข์ทั้งมวลมารวมอยู่ที่จิต จิตเป็นผู้แบกหามทั้งหมด มาอยู่ที่จิตอีก เพราะฉะนั้นจึงสำคัญอยู่ที่จิต เหล่านี้ไม่มีสำคัญ เราไปให้ความหมายเขาต่างหากนะนี่ จิตนี้ไปให้ความหมาย อันนั้นเป็นนั่น อันนี้เป็นนี้ เขาไม่รู้เรื่องอะไรเลยนะ เหล่านี้เขาไม่รู้ เราหากเป็นผู้ชมผู้ดูไปอย่างนั้น เพราะจิตไม่อยู่เป็นสุข

เหมือนหมาบ้านนั้นแหละ ให้ชำระหมาบ้าให้ดีนะ พวกนี้พวกหมาบ้า ลูกศิษย์ หลวงตาบ่าว หัวหน้าบ่าก็คือหลวงตาบวนี้ สติไม่มีมันก็เพ่นพ่าน ๆ ไปตินั้นขมนี่ ดูตั้งแต่ข้างนอก ทางนี้ก็วาดภาพผลักดันออกไปให้คิด สังขารตัวนี้ออกจากสมุทัย อวิชชา ขาปจจุยา สงขาราว อวิชชานี้หนูนให้คิดเป็นสังขาร หนูนไม่หยุดไม่ถอย คิดปรุงไม่หยุดไม่ถอย ไม่มีวันอัมพอ เพราะอำนาจของอวิชชาไม่มีวันอัมพอ พอทางนี้ขาดเท่านั้น คำว่าพอมาทันที ไม่มีอะไรติดอะไรติด ไม่มีอะไรกวนใจ หมด ทำให้มีก็ไม่มี นั่น

เพราะฉะนั้น เวลาท่านมีชั้นนี้ พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ท่าน ท่านยังครองชั้นอยู่ จึงเรียกว่า เป็นชั้นธลวัน ๆ จะทำให้ไปเป็นภัยอีกไม่ได้แล้ว เป็นแต่เพียงเครื่องมือชั้นนี้ ไม่ใช่เป็นตัวบาปตัวบุญนะชั้นนี้ ร่างกายของเราไม่ใช่ตัวบาป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ นี้เรียกว่า ชั้น ๕ นี้ไม่ใช่ตัวบาป แต่เป็นเครื่องมือของการสร้างบาปสร้างบุญ ที่นี้เวลาบริสุทธิ์แล้วก็กลายเป็นว่า ปุณฺณูปาป ปหิณฺณบุคคล ผู้มีบุญและบาป อันปล่อยหมดแล้ว เมื่อปล่อยหมดแล้วอันนี้จะไปสร้างบาปสร้างบุญที่ไหนมันก็พอแล้ว

ทุกอย่าง จึงเรียกว่าเป็นชั้นล้วน ๆ ชั้นไม่มีกิเลสคือชั้นพระอรหันต์ ความคิด ความปรุงปรุงได้เหมือนเรา ปรุงพร้อมดับพร้อมไม่มีเจ้าของเป็นผู้กดถ่วง เป็นชั้น ล้วน ๆ ไปเลย

ท่านว่าทุกข์ ทุกข์เกิดขึ้นภายในกาย มันก็มีอยู่ภายในกายภายในชั้น ภาย ในสมมุติอันนี้ จิตที่เป็นจิตวิมุตติแล้วก็เพียงรับทราบเท่านั้นเอง ไม่มีที่ว่าจะไปชิมซาบ จิตดวงนั้นให้ห้วนให้ไหวไม่มี บังคับให้มีก็ไม่ มี ท่านจึงเรียกว่าอฐานะ เวลามันมีอยู่ นี้ จะพราดยังงิมมันก็ไม่ออก อุปาทานในชั้นมี อะไรเกิดในชั้นมันจะยึดกันไปหมด ถ้า อุปาทานหมดทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีเหลือแล้ว ทำอย่างไรให้ยึดก็ไม่ยึด นั่นละจิตวิเศษอย่าง นั้นนะ

เราอยากให้พี่น้องทั้งหลายได้ภาวนากันบ้าง มองดูหัวใจตัวมหาเหตุตัวนี้บ้างนะ เวลานี้โลกเดือดร้อนอยู่ตลอดเวลาเป็นเพราะอะไร ออกจากหัวใจของแต่ละคน ๆ ออก ไปคละเคล้ากระทบกระทั่งกันอยู่ตลอดเวลา เวลามาสรูปเอาความก็ว่าบ้านนั้นเจริญ เมืองนี้เจริญ คำว่าเจริญก็ไม่ทราบอะไรเจริญ หัวใจเป็นไฟอยู่แล้วอะไรจะเจริญ ก็มีแต่ ลมปาก ถ้าหัวใจเป็นไฟอยู่แล้วนะ อยู่ที่ไหนก็มีแต่ลมปากไม่ได้มีความเจริญ ถ้าหัวใจ เจริญขึ้นภายในใจ อยู่ไหนเจริญหมด เข้าอยู่ในห้องน้ำห้องส้วมก็เจริญ มันเจริญอยู่ที่ จิตไม่ได้เจริญอยู่ที่ไหนนะ จึงอยากให้ท่านทั้งหลายได้อบรมจิตใจ

ที่มาเทศน์สอนท่านทั้งหลายนี้เอาตัวเป็นพยานเสียด้วยนะ ไม่ใช่ธรรมดา เอา ตัวมาเป็นเครื่องยืนยันเลยที่ไม่มีสอง ที่พูดนี้ไม่มีโกหก เพราะเราปฏิบัติมาเพื่อความ จริงล้วน ๆ การโกหกนี้ไม่มี ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติด้วยความสุจริตยุติธรรมเต็มเหนี่ยว ๆ ตลอดมา ผลได้มากน้อยก็ประจักษ์ ๆ เรื่อยมา จนกระทั่งเห็นผลเป็นที่พอใจทุกอย่าง จึงสอนโลกได้ตลอดไปเลยเทียว ไม่ได้โอ้อวด กิเลสมันจะมาหลอกมาลวงมาตัมมา ตุ่นมายุแห่ก่อกวนหรือโจมตีแบบใด ก็เป็นเรื่องของถึงชยะ ธรรมจะไม่สนใจกับสิ่ง เหล่านี้เลย ถ้าสนใจกับคำตำหนิตีเดียสูงต่ำอะไรแล้ว ธรรมซึ่งเป็นความเสมอภาคจะ ก้าวเดินไม่ได้เลย ธรรมเป็นธรรม เป็นความเสมอภาคตรงแนวเลย ผิดบอกว่าผิด ถูก บอกว่าถูกต้องไป ไม่เป็นอย่างอื่น เรียกว่าธรรม

นี่ละธรรมเป็นอย่างนั้น จึงตายใจได้นะ ธรรมนี้ตายใจได้ กิเลสนี้ โอ้ย.ไม่ได้นะ หลอกลวงตัมตุนนี้เก่งไม่มีอะไรเกินแหละ ก็ยังบอกว่าสกุลกิเลสคือสกุลปลอม สกุล หลอกลวงตัมตุน ถ้าพูดแยกสกุลด้วยกัน สกุลของธรรมจริงล้วน ๆ เลย นั้น มันลบล้าง กันอย่างนี้แหละ เพราะฉะนั้นมันถึงได้เป็นข้าศึกต่อกันในหัวใจของเราดวงเดียวนั้นแหละ มันหากลบล้างกันอยู่ระหว่างตึกกับขั้ว จากใจดวงเดียว พอใจจะคิดไปทางดีทาง ชั่วขวางแล้ว ๆ นี่เป็นอย่างนั้น ถ้าใจได้ฝืนมันหลายครั้งหลายเข้าไปจนกระทั่งรู้เนื้อรู้ตัว

แล้ว พอมันจะคิดไปทางชั่ว ทางธรรมะทางดีนี่ฝัน สกัต์แล้วไม่ให้ไป เป็นอย่างนั้นนะ แต่ก่อนมีแต่กิเลสมันสกัต์เรา ไปทางดีไม่ให้ไป ครั้นต่อมาก็ทางดีสกัต์จิตจะออกไปทางชั่วไม่ให้ไป นั่น ห้ามเข้า ๆ จนกระทั่งไม่มีอะไรเหลือ ความชั่วไม่มีในใจแล้วจะไปสร้างความชั่วที่ไหน เพราะความชั่วออกจากใจผู้ดำริคิดนึก อย่างนี้ไม่มีแล้วจะเอาอะไรไปเป็นชั่ว มันก็ไม่เป็น อยู่ไหนก็อยู่อย่างนั้นที่นี้

การฝึกภาวนาดูอย่างนี้ละ ให้ฝึก สติสำคัญนะ อย่าลืมคำว่าสตินะ ให้ทน เวลากิเลสกับธรรมเข้าประจัญบานกันอย่างหนัก ๆ นี้ฝ่ายธรรมล้มเลยนะ สติตั้งไม่อยู่ ๆ กระแสของกิเลสมันรุนแรง ผลักดันก็แรง กดขี่ก็แรง ทุกอย่างแรงหมดเรื่องของกิเลส นี่เวลากิเลสมีกำลังกิรยาที่แสดงออกรุนแรงทุกอย่าง แต่เวลาเราสั่งสมอรรถสั่งสมธรรม คือความดีงามของเราอยู่เสมอแล้ว อันนี้จะค่อยมีกำลังขึ้น ๆ ต่อไปก็พึดก็เหวี่ยงกันไปได้ ไปได้ ๆ ไปได้ นั่นเป็นอย่างนั้น เราก็คือเป็นห่วง ในวัดในวานี้ก็ดี อยู่ที่ไหนก็ความรับผิดชอบครบไปหมด อยู่กับเราคนเดียวจะว่ายังไง ไปโน้นห่วงโน้น ไปโน้นห่วงนี้ ไปนี้ห่วงโน้น อย่างนั้นแหละ แต่มันก็จำเป็นต้องไป ดังที่จะไปนี้ก็ไปด้วยความจำเป็นเราถึงได้ไป ก็สัตตาทะไปภายใน ๗ วันแล้วกลับมา

ตามหลักพระวินัยท่านมี หากมีเหตุจำเป็นภายในพรรษาที่จะต้องไป ก็ให้ไปได้ภายใน ๗ วัน อย่างน้อยต้องมาค้างคืน คืนหนึ่งก่อน ถ้าสมมุติว่างานนั้นยังไม่เสร็จครบ ๗ วันให้กลับมาค้างคืนเสียก่อน พอตื่นเช้าวันหลังแล้วค่อยไปอีก พอครบ ๗ วันแล้วให้มาอย่างนี้ ท่านไม่กำหนดว่ากี่ครั้ง การงานไม่เสร็จให้กลับมาเสียก่อน พรรษาจะไม่ขาดท่านบอกตามพระวินัย นี่ท่านพูดถึงเรื่องความจำเป็น ท่านเพื่อให้ขนาดนั้น ท่านยกตัวอย่าง เช่น ศาลาชำรุดทรุดโทรมมาก พังหมด แล้วพระไปหาไม้ในป่ามาทำศาลา ศาลานี้ยังไม่เสร็จอย่างนี้ ต้องสัตตาทะไป ๗ วัน ไปค้างวันค้างคืนในป่าในที่ไหนที่จะได้ไม้ได้วัสดุที่มาก่อสร้าง ไปพอครบ ๗ วันรีบกลับมาเสียก่อน แล้วไป นี่ท่านบอกไว้ในพระวินัย

ยกตัวอย่างเพียงการซ่อมศาลาโรงฉันซึ่งเป็นส่วนรวม ถ้ายังไม่เสร็จให้ไปได้แล้ว ๗ วันกลับมา อย่างน้อยค้างคืนหนึ่งแล้วไปอีก อันนี้เราพูดเป็นเอกเทศนะ สัตตาทะ นี้เราก็คือ จำเป็นอย่างนี้ก็ไปแบบนี้ ๗ วันก็กลับมา ทางเป็นห่วงเป็นใยก็เป็นห่วง แล้ววัดนี้เวลานี้มันจะกลายเป็นโรงงานไปหมดแล้วนะ ส่วนมากมันจะเป็นเวลาเราไม่อยู่ การก่อสร้างอะไรต่ออะไรยุ่งไปหมดนะ เพราะเราไม่เคยยุ่งกับสิ่งเหล่านี้ ถ้าไปยุ่งอย่างนั้นถูกดู มากกว่านั้นขนาบเลย ดีไม่ดีไล่หนี เวลาเราอยู่ก็ไม่ทำ เวลาออกไปแล้วหากมีเรื่องนั้นเรื่องนี้ ยุ่งเหยิงวุ่นวายกลายเป็นโรงงานขึ้นมา โรงงานของกิเลสโรงงาน

ของส้วมของถ่าน ไม่ใช่โรงงานของศีลของธรรม จากผู้บำเพ็ญภาวนา ต้องการความสงบอะไรนะ มันเป็นอย่างนั้น

งานนั้นงานนี้เลยเต็มวัดเต็มวา ดูแล้วดูไม่ได้นะ เพราะเราไม่เคยทำมาอย่างนี้ นี้ก็เกี่ยวกับชาติบ้านเมือง เราทนเอานะ ทนจริง ๆ มองดูที่ไหนขวางหูขวางตาไปหมด ตามหลักความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามและการชำระกิเลส ท่านดำเนินอย่างนั้น อันนี้มันเป็นการสั่งสมความยุ่งเหยิงวุ่นวายก็คือกิเลสนั้นแหละ อยู่ทุกหย่อมหญ้า ไปที่ไหนมียุ่งไปหมด ไปที่ไหนมีแต่เรื่องก่อนนั้นก่อนนี้อยู่ตามเหล่านี้มี อย่างนี้ละมันเห็นอยู่ชัด ๆ มันขวางเข้ามา ๆ ตามธรรมดาท่านจะไม่ยุ่ง พระผู้ท่านภาวนาจริง ๆ อะไรจะสวยงามสงบงบเจียวยิ่งกว่าพระนักภาวนา เรียบร้อยเหมือนผ้าพับไว้ เป็นอย่างนั้นนะ สติกับจิตไม่พรากจากกันอยู่ตลอดเวลา ท่านรักษาขนาดนั้นท่านจึงพ้นไปได้ ไอ้เรานี่แก้ง ๆ ก้าง ๆ หาอะไรมาแก้รำคาญ ครั้นอยู่เลย ๆ จิตมันติด แล้วหาอันนั้นมาให้มันเล่น เหมือนเอาตุ๊กตามาให้มันเล่น แล้วไปสร้างนั้นปัก ๆ ปัก ๆ ละชิ

ทำนั้นทำนี้ สร้างกุฏิสร้างศาลา สร้างวิหารใหญ่ แล้วสร้างทุกอย่าง นี่มันกลายเป็นหมาขี้เรื้อน ไม่ได้เกาอยู่ไม่ได้มันต้องเกาตลอด หมาขี้เรื้อนแตกออกหมด อยู่ในบ้านในเรือนอยู่ไม่ได้ พระเดินผ่านไปนี่หมาขี้เรื้อนวิ่งเข้าป่าเข้ารก เพราะพระเก่งกว่าหมาขี้เรื้อนมันเกาไม่หยุด หมาขี้เรื้อนมันเกาเฉพาะที่คัน ไอ้พระนี่เกาอย่างไม่มีกำหนด กฎเกณฑ์ แก้รำคาญเพราะมันรำคาญหมดตัวเข้าใจไหม รำคาญหมดหัวใจ มันก็คันทั้งหัวใจ คันทั้งคน เรียกว่าเป็นขี้เรื้อนทั้งตัว นี่ละพระเป็นหมาขี้เรื้อนได้ระวังยากนะ เป็นภัยต่อหมา หมากอยู่บ้านไม่ได้นะ ต้องวิ่งเข้าป่าเข้ารกไม่อย่างนั้นพระนี่ปราบเลยเชียวนะ เพราะพระนี่มีขี้เรื้อนเต็มตัวเกาได้หมดรอบด้าน หมามันเกาเป็นบางแห่ง หมากี่สู้พระไม่ได้ นี่ละพระเลยจากศีลจากธรรมแล้วจะเป็นอย่างนั้น แล้วกลายเป็นงานทางโลก งานของกิเลสตันหาไปหมด ที่นี้ศีลธรรมไม่ปรากฏ ผลแห่งศาสนาที่ให้ความสงบร่มเย็น ดังพระพุทธเจ้าแสดงไว้ว่า ธรรมนี้เลิศ ๆ ที่หัวใจ มันไม่มีเพราะไม่สนใจดูใจเจ้าของ มันก็เลยเลอะเทอะไปหมด

ท่านผู้ภาวนาท่านดูจริง ๆ นี่นะ ชำระซักฟอกออกเรื่อยเพราะภัยนี้จะอยู่กับกิเลสทั้งนั้น มันหากมีวิธีดีวิธีดีอยู่ในหัวใจนั้นแหละ แล้วไปหาอันนั้นมาเล่น อันนี้มาเล่น เหมือนพาเด็กเล่นตุ๊กตานั้นเอง ก็เลยยุ่งไปใหญ่ ที่นี้เวลาไม่ได้ทำอยู่ไม่ได้ มันเป็นยาเสพติดแล้ว ทีแรกก็ทำแก้รำคาญ ที่นี้ไม่ได้ทำเข้าก็เลยรำคาญ ยาเพิ่มรำคาญเข้าไปเลย นั่น เป็นอย่างนั้น นี่พูดจริง ๆ ไม่เคยทำ การก่อสร้างไม่ให้มาเตะได้เลยตั้งแต่วันออกปฏิบัติ ถ้าว่าเรียนหนังสือก็เรียนเสีย ไม่ได้เกี่ยวกับการสร้างการอะไร พอออกปฏิบัตินี้เรียกว่า สวมนวมขึ้นเลย หรือไม่สวมนวมก็ขึ้นฟัดเลย เรื่องการก่อสร้างมา

ยุ่งไม่ได้ ตลอดมา จนกระทั่งมาเป็นวัดป่าบ้านตาดอย่างเห็นนี่ เดี่ยวนี้เป็นยังไง เลอะ เทอะไปหมดแล้ว ข้างหน้านั้นศาลาเรามันยาวไป ๕ กิโลเมตร กว้างอยู่ ๓ กิโลเมตร ศาลาหลังนี้ มันยาวก็กิโลไม่รู้ กว้างก็กิโล มัน ๒-๓ หลังไปแล้ว ว่าไม่ก่อไม่สร้างมันเป็นยังไง นี่ละ มันลูกกลมเข้ามาอย่างนี้ แล้วค่อยเป็น ๆ เรื่อย ๆ

เวลาหลวงตาไม่อยู่ก็ให้ตั้งหน้าตั้งตาราวนาทุกคน พระก็เหมือนกัน ประชาชน เหมือนกัน กิเลสอยู่ที่หัวใจด้วยกัน ครูบาอาจารย์ไปกิเลสไม่ไป ข้าศึกอยู่กับหัวใจเรา แก่ที่หัวใจเราด้วยความเพียร แล้วก็มีความสงบร่มเย็นเป็นลำดับไปนะ ให้เอาจริงเอา จัง ท่านทั้งหลายอยากเห็นความเลิศเลอของใจตัวเองและศาสนาเลิศเลอ เลิศเลอที่ไหน เลิศเลอที่หัวใจนะ ศาสนาที่ท่านสอนให้ฝึกหัดที่หัวใจ เพราะข้าศึกอยู่ที่หัวใจ สอน ศาสนาเข้ามาแก่ที่หัวใจ ก็เรียกว่าแก่ข้าศึก เมื่อข้าศึกหมดไป ๆ ความสุขอันเป็นคุณก็ เกิดขึ้นมา ๆ สุดท้ายก็เป็นมหาคุณเต็มหัวใจ ให้ตั้งใจปฏิบัติ ต้องใช้ความอดความทน นะ ไม่ทนไม่ได้ ในขั้นเริ่มแรกนี้หนักมากนะกิเลส กระแสของกิเลสนี้รุนแรงมาก ไม่ว่า ท่านว่าเราเหมือนกัน ตั้งความเพียรไม่ได้ล้มผล็อยเลย แบบล้มไม่มีท่าเลยนะ กิเลสมัน รุนแรง แต่เวลาพยายามฝึกฝนอบรมเข้า หนักเข้า ๆ ที่นี้ทางนี้ก็ค่อยเร็วขึ้น มีกำลังขึ้น ทางนั้นก็ค่อยเชื่องช้าลงไป ๆ ต่อไปทางนี้เกรียงไกรนั้น เวลาฝึกแล้วมันต้องเห็นอย่าง นั้นเจ้าของตัวเอง

นี่ชาวพุทธเรามันไม่มีนะภาวนา เราอยากพูดอย่างนี้ละนะ มีเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่า กับไม่มี กับสิ่งที่ไม่สนใจเลย ผู้ไม่มีสนใจเลยมีจำนวนมากขนาดไหนในเมืองไทยเรา นี้ แล้วผู้บวชมาไม่สนใจภาวนาอีกมีจำนวนมากขนาดไหน แล้วผู้บวชมาสนใจภาวนานี้มี น้อยนิดเดียว จึงเรียกว่ามันจะไม่มี ก็พอพูดได้ ให้มันพอเหมาะก็ว่า แทบจะว่าไม่มี เป็นอย่างนั้นนะ ที่นี้ความสุขจะมีอยู่ที่ไหน เพราะปล่อยให้กิเลสเพ่นพ่านทั้งวันทั้งคืน กิเลสเป็นตัวข้าศึกก่อกวนทุกอย่างทำลายทุกอย่าง กิเลสไม่เว้น ว่าจะกลัวอะไรนะ ถ้าไม่ เอาธรรมเข้าสกัดกั้นกิเลสจะบุกใหญ่เลย บุกใหญ่ ๆ จึงต้องมีธรรมเข้ากั้นตัวของเรา ให้ศึกษาอบรม อยู่ในบ้านในเรือนก็ คือใจดวงนี้แหละ อยู่ในบ้านก็ใจดวงนี้ได้รับการ ออกมาวัดก็รักษาใจดวงนี้ บำรุงใจดวงนี้ ที่ถูกทำลาย อยู่ในบ้านในวัดถูกทำลายได้ทั้ง นั้นถ้าเจ้าของไม่รักษา ถ้ารักษาอยู่ที่ไหนก็รักษาได้ ดีได้คนเรานะ พวกกันจำ

เราเป็นห่วงจริง ๆ นะ พูดถอดออกมาจากหัวใจ ไม่ใช่พูดธรรมดาณะ ถอด ออกมาจากหัวใจทุกอย่าง จึงได้ประกาศออกมาเลย ทั้ง ๆ ที่ใจมันเป็นอย่างนั้นอยู่ แล้ว แล้วก็ได้ประกาศออกมาซ้ำเข้าอีก ๆ เรื่องที่ว่าภาษาธรรมภาษาโลก ให้พากันเข้าใจ ภาษาโลกคือภาษากิเลสที่ใช้กันมาตั้งตึกดำบรรพ์ ภาษาธรรมก็คือภาษาของศาสดา ที่นำมาใช้จากธรรม นี่เป็นภาษาตรงไปตรงมาเชื่อถือตายใจได้เลย ถ้างได้เป็นภาษา

ธรรมเข้าในหัวใจเลย เข้าในหัวใจแล้ว ธรรมอยู่ในหัวใจฟาดกันเข้าไปเลย อะไรดีชั่วดี
ขนาบไปเลย ไม่ได้เว้นไม่ได้กลัว นี่เรียกว่าธรรม ดุแบบธรรม ภาษาธรรมดุแบบธรรม
สู้แบบธรรมไม่ถอย นี่เรียกว่าธรรม ข้าศึกอยู่ที่ไหนฟัดเข้าไปที่นั่น เรียกว่าบุกแบบ
ธรรม สู้แบบธรรม เวลาู้เห็นขึ้นมาแล้วพูดแบบธรรมอีกเหมือนกัน ตรงไปตรงมาแบบ
ธรรม เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านั้นละนะ ต่อไปนี้เราก็จะได้ออกเดินทาง

อ่านธรรมะหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่ www.luangta.com